

Bymiljøetaten i Oslo kommune

Saksbehandler, innvalgstelefon

Truls Aas, 69247577

Ved Kjell Isaksen

Dette brevet er fra Statsforvalteren som
frem til 31.12.2020 het Fylkesmannen

Tillatelse til bruk av båt for fjerning av døde fugler i Østensjøvannet naturreservat

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 gir Statsforvalter tillatelse til bruk av båt for å hente ut døde og åpenbart syke fugler i Østensjøvannet naturreservat. Det er stilt vilkår til tillatelsen.

Bakgrunn for saken

Vi viser til søknad mottatt 25.03.2021. Bymiljøetaten søker her om tillatelse til å bruk av båt for å kunne fjerne døde og åpenbart syke fugler i Østensjøvannet naturreservat i Oslo kommune.

I søknaden beskrives følgende:

Det er funnet flere døde/syke gress (minst 5 individer) ved Østensjøvannet i løpet av de siste dagene. Det er foreløpig påvist smitte av fugleinfluensa i én av disse fuglene – sannsynligvis har alle vært smittet. Bymiljøetaten ønsker å få fjernet døde fugler som flyter ute i vannet. Det kan også oppstå situasjoner med åpenbart syke og forkomne fugler som det vurderes som ønskelig å få fanget inn/avlivet. Vi søker derfor Statsforvalteren om tillatelse til å benytte en liten båt i Østensjøvannet naturreservat for å få løst disse oppdragene. Vi ønsker en tillatelse som gjelder for hele 2021, og vi ber om mulighet for å bemyndige andre (primært Østensjøvannets venner og Brann- og redningsetaten) til å utføre oppdragene på våre vegne. Oppholdet på vannet vil gjøres så kort som mulig. Det vil bli lagt stor vekt på å forstyrre fugler minst mulig og forårsake minst mulig skade på kantvegetasjon. For å forebygge spredning av vasspest vil båt som benyttes enten kun benyttes i Østensjøvannet eller bli forsvarlig rengjort etter bruk i vannet.

Lovgrunnlag

Statsforvalteren er forvaltningsmyndighet for Østensjøvannet naturreservat. Vi forvalter verneområdet etter en egen forskrift med bestemmelser som sier noe om formålet med vernet, og hvilke tiltak og aktiviteter som er tillatt, forbudt eller som krever tillatelse.

Østensjøvannet naturreservat ble vernet ved kgl.res. av 2. oktober 1992. Formålet med fredningen er å bevare et viktig våtmarksområde med vegetasjon, fugleliv og annet dyreliv som naturlig er knyttet til området.

I henhold til verneforskriften § 4 nr. 2 er dyre- og fuglelivet, herunder reirplasser og hiområder, vernet mot skade og ødeleggelse. Bruk av robåt, kano, eller tilsvarende framkomstmiddel er ikke tillatt, jf. § 4 nr. 4.

Fylkesmannen kan gi dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48 dersom tiltaket ikke er i strid med verneformålet og ikke vil påvirke verneverdiene nevneverdig (eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig)

Verneforskriften åpner ikke for at vi kan gi tillatelse til tiltaket. Statsforvalteren kan, i slike tilfeller, vurdere søknaden etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven (nml) § 48. Vi kan gi dispensasjon dersom tiltaket ikke er i strid med verneformålet og ikke vil påvirke verneverdiene nevneverdig. Dispensasjonsmuligheten i nml. § 48 skal være en sikkerhetsventil, som skal fange opp uforutsette eller spesielle/særlige tilfeller. Hjemmelen skal ikke brukes til å utvide rammen for vernevedtaket ved at det rutinemessig gis dispensasjon til tiltak/aktiviteter som i utgangspunktet er forbudt. At vilkårene er oppfylt gir ikke krav på tillatelse. Det er opp til Statsforvalteren å vurdere om søknaden gir grunn til å gi dispensasjon fra verneforskriften i dette tilfelle.

Det følger av nml. § 7 at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal ligge til grunn som retningslinjer ved behandling av søknaden. Dette innebærer at kunnskapsgrunnlaget i saken skal være tilstrekkelig. I tillegg skal prinsippene om føre-var, samlet belastning på økosystemet, kostnader ved miljøforringelse og miljøforsvarlige driftsmetoder vurderes.

Statsforvalterens vurdering

Fylkesmannen har god kjennskap til naturmangfoldet i Østensjøvannet naturreservat, blant annet gjennom arbeid med skjøtsel- og forvaltningsplan, registreringer som finnes i naturbase og artskart, samt en rekke befaringer. Vi vurderer derfor kunnskapsgrunnlaget, jf. naturmangfoldloven § 8, som godt nok for å fatte vedtak i denne saken. Statsforvalteren er enig i vurderingene om at døde og åpenbart syke fugler bør fjernes for å begrense ytterligere spredning av fugleinfluensa. Det finnes flere steder langs vannet som muliggjør utsetting av små båter uten å skade kantvegetasjonen. Vi mener at bruk av en liten robåt for å hente ut død fugl kun i liten grad vil virke forstyrrende på fugl, men dette forutsetter at oppholdet på vannet gjøres så kort som mulig og at man i hekketiden unngår i størst mulig grad å ro nær øyer, sivvegetasjon og andre typiske hekkeområder. Tiltaket vil etter vår vurdering ikke øke belastningen på verneområdet på en måte som går ut over verneverdiene, jf. nml. § 10. Kravet om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder anses også som oppfylt i denne saken, jf. nml. § 12. Statsforvalteren legger til grunn at det foreligger nødvendig kunnskap om naturverdiene og virkningene av tiltaket. Føre-var-prinsippet tillegges derfor liten vekt i denne saken, jf. nml. § 9. Kostnadene ved miljøforringelse, jf. nml. § 11, er lite aktuell i denne saken.

Vedtak

Statsforvalteren gir tillatelse til bruk av båt i Østensjøvannet naturreservat for å hente ut døde og åpenbart syke fugler. Tillatelsen er gitt med hjemmel i naturmangfoldloven § 48.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Tiltaket skal gjennomføres så skånsomt som mulig og ta hensyn til naturverdiene.
- Ved uthenting av død fugl i hekketiden skal man, i den grad det er mulig, unngå å bevege seg nær øyer, sivvegetasjon og andre typiske hekkeområder.
- Oppholdet på vannet skal gjøres så kort som mulig.
- Statsforvalteren skal varsles i forkant av at båten settes på vannet.

- Dersom det blir nødvendig at andra aktører henter ut fugl på vegne av Bymiljøetaten, skal Bymiljøetaten forvise seg om at disse er kjent med nødvendige tiltak som hindrer at vasspest spres til nye vassdrag via utstyr som benyttes.
- Tillatelsen gjelder for 2021.
- Denne tillatelsen skal være tilgjengelig i felt, og kunne forevises oppsyn og politi.

Statsforvalteren har bare vurdert søknaden etter verneforskriften. Vi forutsetter at det innhentes tillatelser etter annet lovverk om nødvendig. Statsforvalteren vil eventuelt kunne komme inn igjen i saken i den forbindelse.

Klageadgang

Du kan klage på dette vedtaket til Miljødirektoratet innen tre uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen skal sendes til Statsforvalteren. Klagen må inneholde opplysninger om hvilket vedtak som påklages, årsaken til klagen, hvilke endringer som ønskes og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vurdering av klagen. Partene i saken har adgang til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter. Den som klager kan be om at iverksettelsen av vedtaket utsettes.

Med hilsen

Karsten Butenschøn
Seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Truls Aas
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent